

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a esc de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6' cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 12.

Brasiovu 23/11 Februaru

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 22 Februaru.

In timpu ce in Cislaitani'a din di in di se adeverece dis'a n6stra, ca politic'a amicabile nationalitatiloru trebuie se reesa invingat6ria, ma chiaru si cabinetulu centralistico-dualisticu Giskra-Herbst afla necesariu a se apropiá de energic'a o-pusetiune nationale cislaitana, asupra careia dispuse mai deunadi starea esceptionale si implu inchisorile cu scriitori cechi; pre candu si cei mai nedumeriti antagonisti ai nationalitatiloru negermane recunosc astadi imperativ'a necesitate a unei pactari onorifice cu acestia: — in tierile St. Stefanu se totu continua politic'a egoistica si arbitraria din partea castei domnit6rie, care deca nu se va schimbá analogu in fav6rea pop6reloru Ungariei si ale Transilvaniei va aduce celu mai mare reu preste aceste tieri frum6se. Suntemu convinsi, ca nu este nici unu patriotu adevratu, care se nu recun6sca ac6st'a.

Barbatii de statu ai Ungariei deca suntu, cum se dice, buni politici si nu se prevedu numai pentru astadi, ci si pentru mane, trebuie se recun6sca, ca necum se mai p6ta maghiarisá mili6ne de romani si slavi, dar' nu voru pot6 pentru unu timpu mai indelungatu resiste drepteloru cereri nationale. Misiunea natiunei maghiare, in interesulu ei propriu, nu p6te fi suprematisat6ria. Numai prin ecsercitiulu libertatii adeverate facia cu t6te pop6rele Orientelului potu maghiarii se-si conserve nationalitatea loru si una pusetiune insemnata in concertulu acestor pop6re.

Intrebamu inse pre marii politici maghiari: a fostu tiberalismu tractarea Transilvaniei si a romaniloru de vreo tr6i ani inc6ce? Este in intielesulu libertatii, cá unu poporu cá romanii recunoscutu in Europ'a, investitu cu drepturi sanctionate de monarchu, se fia tractatu de odata cá una turma de iobagi politici fara nici una consideratiune? Si de ar' prescrie „corpus juris hungarici“ de una miia de ori ac6st'a, 6re nu se cugeta barbatii regimului maghiaru la ceea ce facu?

Credu ei, ca se p6te reconstrui astadi unu statu fara multumirea maioritatiei pop6reloru? — Noi nu i tienemu atatu de scurti de vedere. Atunci trebuie se recun6semu, ca ei lucra cu tendintia la asuprirea n6stra. Se insi6la inse f6rte multu aceea, cari credu, ca prin inaugurarea unui sistemu de coruptiune si crearea unui institutu de renegati se voru pot6 paralisá pretensiunile juste ale maioritatiei nemultumite si in modulu ac6st'a se va pot6 contribuí la fericirea patriei comune.

Cum se vede maghiarii nu voru dá cea ce ne compete. Ei deocamdata se afla f6rte bine mandu candu cele siepte pani. — Nu se scie inse pana candu. — Romanii nu suntu de eri in corelatiuni cu ungurii, sciu ce potu ei si ce nu, ei deci chiaru si pentru binele loru si alu patriei comune au luat lupt'a legale in seriositate: —

Program'a adoptata de inteliginti'a romana in Turd'a fiindu representata acolo partile Desiu, Gherl'a, Clusiu, Turd'a, Aiudu, Blasiu, Orastia, Sibiu si Fagarasiu o reproducemu si noi aici:

„1. Aperarea tuturor intereseloru natiunei romane in Transilvania se concrede unei deputa-

tiuni generali de 3 membrii ordinari si 3 suplenti. Pentru ajungerea acestui scopu, deputatiunea, in intielegere cu intieleginti'a romana din t6te partile tieriei, se va ingrigi despre urmat6riile: a) aperarea causei nationali in congregatiunile municipale, unde romanii, de voru si fi in minoritate, voru staru din t6te poterile a se propune, desbata si decide tramitarea de representatiuni la Maiestate pentru schimbarea sistemului de astadi; b) inaintarea poporului in cultura si promovarea intereseloru materiali prin industria, meseriesia si comerciulu, c) aperarea causei nationali pe t6te calile legitime, prin diuariatistic'a interna si externa si pre alte cali potrivite si ducatorice la scopu.

„2. Deputatiunea generale se va pune catu mai curundu in strinsa legatura cu inteliginti'a romana din Ungaria si Banatu, si prin tramisi din sinulu propriu va statoru dimpreuna cu ea unu programu, dreptu cinosura pentru eluptarea drepturiloru nationali. Dupa acesta intielegere se va midiuloei:

„3. O cointielegere cu romanii din Bucovina, si cu ori care natiune apesata din monarchia, in deosebi cu boemii, croatii, serbii, slovenii si altii, spre a purcede cu mai multa energia si rezultatu intru eluptarea drepturiloru nationali.

„4. A cercá in totu modulu de a capacitat6 pre unguri despre pericululu ce provine pentru ei si pentru noi din sistem'a dualistica, si de a midiuloei dimpreuna, de se p6te cu ei, schimbarea sistemei si restaurarea autonomiei Transilvaniei.

„5. Deputatiunea va substerne petitiune de agratiare in caus'a lui Alecsandru Romanu, redactorele „Federatiunei“; precum si gravamenu pentru a se delaturá Apur din oficiu.

„6. Afara de deputatiunea generale se va alege in facare municipiu o deputatiune de 10, s6u mai multi membri, care prin deputatiunea generale va substerne la locurile mai inalte plangerile si gravaminele municipiului, si va ingrigi pentru realisarea celoru dise in punctulu 1.

„Aceste deputatiuni voru staru a se intielege cu toti intielegintii din municipiu in cause nationali.

„Deputatiunea generale se alege de catra intr6g'a inteligentia romana din patria, 6ra cea municipale de catra inteligenti'a din municipia.

„Atatu pentru un'a catu si pentru ceeaalta alegere voru cerculá in municipie plenipotentie, pe cari le va subscrie inteligenti'a.

„7. Inteligentiu romani ardeleni se obl6ga a fi in causele nationali solidari: unulu pentru toti si toti pentru unulu.“

Tecstulu plenipotentieloru subscris de inteligentia din t6te partile tieriei e dupa „Fed.“:

„Plenipotentia, prin care subscrisii imputernicimu pre domnii Elie Macelariu, Gabrile Manu si Dr. Ioane Ratiu, 6ra candu unulu s6u altulu din acestia ar' fi impededatu, pre domnii Ioane Hanea protopopu, Dr. Avramu Tincu si Nicolae Gaitanu avocatulu, de a aperá interesele nationale ale romaniloru din Transilvania pre cale legale, si totuodata a substerne la locurile mai inalte gravaminele romaniloru ardeleni preste totu, si in specie in caus'a esposesionarei Tofaleniloru, precum si a esoperá agratiarea lui Alecsandru Romanu, redactorele „Federatiunei“. — Asia! pe facia e lupt'a cea leala, care va avé succesulu ei. —

Topliti'a 15 Febr. 1870.

Cum se despoia poporulu prin judele procesuale Fegyverneki Sándor din cerculu Veciu (Vécs) comitatulu Turd'a.

Calatorindu prin aceste parti — si informandume prin mai multi amici, — nu putui suferi a nu dá publicitatiei trasurile, esactiunile cele multe — ba fara de sfiala, potu dice, despoiturile judeului procesuale Fegyverneki Sándor din cerculu Veciu, — cá on. cetitori se védia si de prin aceste parti munt6se fructele dualismului si ale constitutiunei maghiare, voi se enarezu din cele multe celu pucinu o particica din procedur'a judelului procesualu, din care se p6te vedé, cum se suge sangele poporului si cum se despoia de t6ta avera lui.

In 20 Octobre 1868 a plecatu judele procesuale impreuna cu adjunctulu seu la Topliti'a, in mersu adjunctulu a remasu in comun'a „Palut'a“ cá se pertracteze o causa a loru cu locuitorii din „Hudaceni“ pentru nesce mori de ferestreu pe Ilv'a, — pentru care pertractare adjunctulu a capetatu 17 fl. dela partite, ce i s'a competatu; — inse judele procesuale, viindu indereptu dela „Topliti'a“ prin „Palot'a“ a luat si densulu dela partite 24 fl., totu atunci a seosu din lad'a comunei din Mesterhaza 11 fl., si dela evreulu Schwartz 10 fl., pre candu densulu nici ca a fostu de facia la pertractare.

In Iuliu 1868 fara de nici unu dreptu judele procesuale a luat dela locuitoriiu din „Topliti'a“ Voda Indreiu lui Toader 55 fl. v. a.

In 15 Decembre 1868 a mersu la „Topliti'a“ intr'o licitatiune in contra lui Kádár pentru contributia, — cu care ocaziune a luat dela locuitoriiu din „Topliti'a“ Ignatu Sendrea 30 fl.

In anulu 1869, fiindu judele procesualu in comun'a Mesterháza, a luat parte dela partite, — parte din lad'a comunei o suma apr6pe de 200 fl., pre candu densulu pentru acea calatoria a facutu particulariu de drumu, care i s'a si licidatu.

Pana in 9 Maiu 1868 se intrebuintiá la oficiu de cercu doi purtatori de epistole, care se espedá unulu la „Topliti'a“, altulu la Reginu pe septemana odata, — pe acestia ii platea comunele din cerculu „Veciu“ cu unu salariu anuale de 260 fl., inse pre langa t6te, ca in 9 Maiu s'a infiintiatu d6ua statii de posta in cerculu Veciu, si neintrebuintiandu mai multu purtatorii de epistole, totusi judele procesualu sc6te in totu anulu de pe comune sum'a de 260 fl. v. a.

Judele procesualu dela t6te comunele din cerculu Veciu sc6te pe totu anulu dela 3 pana la 6 fl. (suntu 34 de comune) pentru lemne pe s6ma cancelariei lui, pre candu densulu nu i compete nemica.

Judele procesualu sc6te pedepse dela 6menii din cerculu Veciu pe totu anulu la mai multe sute de fl., — ca ce face cu banii, — numai densulu scie. —

Locuitorii din comun'a Filea suntu opriti prin judele procesualu, in contra tuturoru legiloru, se duca lemne de vendutu din padurea loru comunala, si deca bietii 6meni mergu cu lemne de vendutu — in urm'a disupsetiunei judelului procesuale se ieau lemnele dela densii si depre drumu si ap6ia le cara prin claci pe s6ma lui si a soerului seu acasa la

„Maieru“, — si asia locuitorii fiindu despoiatu de tóte devinu la sépa de lemnu cu sutele.

Notarii de romani din comunele curate romanesi „Rotosnea“ si „Palot'a“ in contra vointiei ómeniloru ii delaturà, — si in loculu loru a pusu pe unu unguru veneticu, pre carele nu lu cunósce niminea, ca de unde e. — Atata se scie, ca lu chiama Ferencz Ferencz, ca siede la judele procesualu, ca cam in 3—4 luni merge odata in comune, si este unu omu fara de ipoteka. — In contra acestei proceduri ilegale locuitorii din numitele comune s'au plansu la comisariatu, inse pana astadi nici unu respunsu de doi ani. — Va se dica, ca romanii nu pota astepta, cá se li se faca dreptate, de nicairea? —

In Septembrie 1869 judele procesualu a datu unu circulariu la tóte comunele (ilu amu in copia), cu porunca, ca notarii, cari nu voru sci prefectu unguresce pre toti ii — va dá afara din oficiu, si elu va pune alti? —

Judele procesualu, fiindu unu omu coruptu si mai multu beatu decatu desteptu incepe pre toti ai bate si palmui, in urmarea aceea l'a batutu si pre densulu in Augustu 1869 in cancelari'a lui unu notariu cu numele „Solymosi“, cu pucinu mai inainte ómenii din comun'a „Holtmaros“, precum si la ospetari'a cea „rosia“ intre comunele „Veciu“ si „Falfaleu“. Inainte cu patru septemani fetiorii din comun'a „Maieru“.

Din aceste inca se póte vercine convinge cum se suge sangele si cum se despóia pana la osu poporulu sateanu, carele si fara de aceea este de secolu despoiatu de tóte. — Pentru aceea pe calea publicitatii atragu atentiunea guvernului si asupra acestoru fapte, cá se procéda cu tóta energi'a in contra astorufeliu de sugatori de sange si despoitori de avere, ca de nu, — atuncia mai tare se va inradeciná in animele romaniloru aceea convingere, ca ei nu mai pota asteptá nici odata se li se faca dreptate prin aceea, . . . — cari lu tractéza ast-feliu. —

Si in urma ve rogu cu tóta onórea, stimate Dle Redactoru, se aveti bunatate la provocarea ori si cui amu face numele cunoscutu in publicitate, — pentru ca suntu gata cele enarate de mai susu — a le dovedi. —

Unu calatoriu.

Cutu 8 Febr. 1870.

Onorata Redactiune!

In Nr. 6 alu Gazetei unu Morlacu cu pén'a sa inmoliata in veninu a inceputu a continuá ataculu in contra onórei mele.

Déca e adevéru, cumca, Morlacu insemnéza vlacu séu romanu negru, atunci prea bine si-a alesu numele. Ca-ci si de ar' fi belu la facia, anim'a inse ei este négra si intaciunata de invidia. Se dice: ca, unu intiepletu óre care intrebatu fiindu, care animalu ar' avé ochi si vedere mai agera? a respunsu: ca, omulu invidiosu, cá-ci acest'a vede si aceea ce nu este. Invidiosulu Morlacu vede, cumca prin aceea, ca fiului meu acum remasu orfanu de mama, eminentu alu doilea in gimnasiulu unei nationalitati straine daruinduise unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Ramantiai, s'ar fi calcatu voi'a fundatoriului. Déca Morlacu cautá bine impregiuru, potea descoperi in adevéru ceva contrariatate facia cu voi'a fundatoriului tocma cu ocaziunea impartirei stipendialorulu din acestu anu, dara fiinduca densulu se uita prin ochielarii invidiei, numai acolo vede calcarea voiei fundatoriului unde aceea volia se implinesce intru adevéru ori cine va cetí cuprinsulu literelorulu fundationali si chiaru si publicarea concursului, in urm'a caror'a eu nu amu cerutu pentru fiulu meu stipendiu dupa gratia, fara dupa dreptu, se va poté convinge déca s'a calcatu ori nu intentiunea fundatoriului atunci, candu si fiului meu s'a asemnatu unu stipendiu.

Morlaculu se vede a fi profitatu multu in citarea si a mortiloru dela tribunalulu din Osiorheiu. Nanasiulu meu, se intielege dela casatoria, de multu este mutatu la cele eterne, si totusi lu citéza, ca m'a partinitu, inse prin ceva asemene se arata a fi crestinu bunu crediendu, ca rugatiunile celoru fericiti ne pota ajutá aici pre pamentu. Mai incolo Morlaculu vede si aceea, ca eu sum avutu fórtu,

Intru adevéru dupa unu servitiu totu in dominia mari, cá economu de 24 ani, din cari 16 ani i amu servitu in bunu metropolitanu din Blasiu si acestu seminariu din Cutu, ar' fi cu cale se fi avutu, dara dorere! — Morlaculu nici prin tubulu celei mai mari invidie inca nu va fi in stare a descoperi una palma de pamentu acuisita. Morlaculu scia, ca eu tienendu porci, din aceea si cate din una vita — prin cari le tienu fara de a face dauna venitului ordinariu alu bunului, — facu ceva bani, ba — precum se vede — cu ochii inarmati de invidia, i a si numeratu. In ast'a privintia are ceva dreptu, ca-ci eu provediutu numai cu una plautia de 200 fl. nepotendu subsistá, cu permisiunea superioriloru rectori — cari pana acum s'au perendatu trei — amu tienutu porcii adusi de mine, din cari pe totu anulu cate optu dau pentru intretinerea servitoriloru curtiei, si ce au intrecutu, cá se nu se imultiésca prea tare, i amu vendutu. E mare mirare inse, ca Morlaculu numai acést'a o vede, dar' aceea nu, ca eu venindu provocatu si chiamatu fara a mea rogare la acestu bunu, l'amu affatu in celu mai desolatu statu, care desolutiune nu ar' fi potutu fi mai mare nici chiaru dupa una arenda jidovésca de 20 ani. De atunci tóte edificatele si cele eterne si cele esterne cu spese mari le-amu adusu in cea mai buna stare, si totusi in timpu de 7 ani, socotindu tóta administratur'a de bani a suitu la 29 si mai bine mii fiorini, firesce dupa cum a amblatu timpulu, in unii ani administrandu pana si la 5—6 mii, ér' candu nu s'au potutu vende naturalele si mai pucinu de 3, dar' ceva asemene numai in anulu 1868 s'a templat, candu din contra statulu activu in naturale in anulu curente 1870 face preste 10.000 fl. Morlaculu tóte aceste nu le vede, dar' nu vede nici aceea, ca clerulu si fundatiunile gr. cat. au mai multe bunuri, altele de dóue ori, altele de trei si de patru ori mai mari decatu bunulu din Cutu, unde abia suntu ceva preste 400 juguri de folositu, si aceste cunoscundeu Morlaculu fórtu de aprópe, si sciendu ca dupa portiunea estensiunei nici pe diumetate au administratu atatu venitu pre catu amu administratu eu dela Cutu. O face óre acést'a Morlaculu singuru din patriotismu? séu dóra si acolo suntu administratori Morlaci? Eu sum in stare a servi cu date in cifre. Si cá se véda si onoratulu publicu si chiaru si Morlaculu — carele dice, ca ratiunile bunulu Cutu, pre cari eu in totu anulu le-amu substernutu spre revisiune vener. consistoriu metropolitanu, suntu atatu de secrete, cá se véda dicu, déca pre langa tóte enormele spese ce m'a constatu restaurarea ruinatelorulu superedificate si ducerea economiei fara celu mai pucinu ajutoriu din cass'a seminariu, amu potutu se me mai inavutiescu si pre mine? vinu cu conscientia curata a pune in vederea onoratului publicu tóta sum'a de banii ce amu administratu la cass'a seminariu dela timpu, de candu me affu cá provisoriu in Cutu, adica din 24 Aprile 1862 pana la anulu 1869 inclus. asia:

In an. 1862/3 amu administratu bani	2.000 fl. — cr.
amu solvitu contributiune	1.320 fl. 20 cr.
In an. 1864 amu administratu	3.200 fl. — cr.
contributiune amu solvitu	700 fl. — cr.
In an. 1865 amu administratu	4.325 fl. 30 cr.
amu platitu contrib	539 fl. 49 cr.
In an. 1866 amu administratu	5.991 fl. 40 cr.
contributiune amu platitu	645 fl. 34 cr.
In an. 1867 amu administratu	3.665 fl. 50 cr.
contributiune amu platitu	600 fl. — cr.
In an. 1868 amu administratu	1.630 fl. — cr.
contributiune amu solvitu	446 fl. 33 cr.
In an. 1869 amu administratu	3.015 fl. — cr.
contributiune amu solvitu	1.272 fl. 21 cr.

Afara de aceste sume are dominiulu pe an. 1870 unu statu activu 10.000 fl. — cr.

Sum'a totale: 39.350 fl. 77 cr. Acum lasu, judece onor. publicu, déca pre langa acést'a suma administrata si pre langa spesele enorme facute cu edificiale si ducerea economiei, amu potutu se me mai inavutiescu si pre mine, precum arata Morlaculu.

Asiu poté se mai adaugu inca multu, dar' cu acést'a ocaziune le retacu, nevoindu a abusá de bunetatea On. Redactiuni, fara numai atata dicu, ca eu candu amu primitu asupra-mi economi'a acestui bunu, amu facut'o cá provocatu despre una parte cu scopu cá si eu se pota servi in sfer'a pentru carea m'amu pregatitu, sperandu ca celu pucinu pruncii mei, caroru — dupa ce avere n'amu fostu in stare se li lasu — amu doritu a li dá crescerea receruta, voru fi dupa dreptate patronati. Déca inse Mai-Marii mei — din parte caroru nu-mi s'a facutu nici una imputare — voru affá servitiulu meu a fi necorespondiariu bunului comunu,

nu se poftesce decatu a dice: avemu a ne desparti, si totu lucrulu s'a facutu, atunci pota affá vreunu Morlacu séu Cutiovlacu in loculu meu. Cutezu inse a predice, ca cele ce eu le-amu adusu la rondu bunu in timpu de 7 ani, in mai scurtu se voru desolá.

Cu aceste ponendu capetu rogu pre Onor. Redactiune a dá locu in colónele sale acestoru siruri, si de cumva Morlaculu va mai veni cu ale sale, atunci se se lasa locu si pentru mine, spre alu poté urmari mai departe, si sperazu, ca déca Morlaculu este crestinu botezatu, si va pune si numele cá se sciu cu cine amu de a lucrá. —

Teod. Colbazi m/p.,
provisoriu dominiale in Cutu.

Cursulu VI telegraficu.

1. Cursulu se va incepe in 4 Aprile 1870 st. n. in Pest'a, si se va fini in 4 Iuliu a. c.

2. Terminulu de suplicare pentru primire in cursulu acest'a e pusu pe 21/9 Martiu 1870. Suplicele se se adreseze catra „sectiunea III/3 a ministeriului r. u. pentru agricultura, industria si comerciulu.“

3. Dela cei ce dorescu, a fi primiti in cursulu telegraficu, se cere:

a) se aiba etate intre 18 si 30 ani — (estrasu din protocolulu botezatorulu);

b) se fia absolvatu celu pucinu 6 clase gimnasiale séu reale, séu si verunu institutu militariu de unu rangu cu aceste clase — (atestatu scolaristicu);

c) se fia de constitutiune trupésca sanetósa — (atestatu medicalu);

d) se aiba portarea buna — (atestatu de autoritatea competinta civile).

4. Se amintésca, care limbe posiede.

5. Cei ce suntu in oficiuri la alte ramuri ale servitiului de statu, se-si inainteze suplicele prin midiolocirea chefului respectivu.

6. Competitorii fara cualitatile acestea, séu suplicele, ce n'ar fi inestrate cu tóte atestatele prescise si prezentate pana in terminulu defiptu (21/9 Martiu a. c.), — nu se voru luá nici decum in consideratiune. (Estrasu din „Buda-Pesti-Közöny“ Nr. 39, 1870.)

Pe lunga sprijinulu celu nobilu, doveditu alu d. secret. min. Ath. Cimponeriu junimea romana póte concurge la acestu cursu cu sperantie, ca nu va fi respinsa. —

Dela diet'a Ungariei.

Catu de prefacutu póte se fia orice reportu intre maghiari facia cu celalalte natiuni ale Ungariei, se mai póte vedé a suta óra si din siedinti'a din 11—15 Februariu la continuarea despre rubric'a bugetului pentru teatrulu nationale.

In siedinti'a din 11, dupace min. Eötvös dechiara la interpelatiunea lui Szilady, ca i a fostu cu neputintia a presentá reportu generale despre starea invetiamentului publicu in tíera, neputenduse lucrá materialulu celu colosalu, totusi la desbateru bugetului seu va dá deslusirile, cu tóte, ca reportulu intregu pana in Aprile nu se póte face; dupa ce proiectulu de lege despre infintierea curtiei de comptabilitate s'a primitu prin votare nominalu cu 268 voturi in contra la 25; dupace cu 167 in contra la 136 voturi, fiindu absentu 99 insi, s'a decisu a se primi positiunea bugetului despre salariile comitiloru supremi din Ungari'a si Transilvani'a, reveni la ordinea dilei desbateru ulterióra despre subventiunea teatrului nationalu ungurescu pusa cu 62.000.

Dr. Hodosiu recomanda, cum diseramu, cá se se voteze o suma de 200.000 fl. si pentru infintierea unui fondu pentru teatrulu romanescu. Janovits pe basea egalitatii de dreptu pretinde, cá, déca are subventiune unulu, se capete si celalaltu.

Bobori e contra, din temeiu, ca ce ar' dice lumea, déca ar' pretinde si maghiarii din Vien'a séu Bucuresci a li se votá asemeni sume pentru teatrulu nationalu. (Nu i fú rusine a compará veneticii din dóue capitale cu 3.000.000 locuitoru ai unei tíeri.) Intr'aceea min. Rajner esplica, ca sum'a de 62.000 nu se da pentru teatru, ci pentru sustinerea scólei de opera din Pest'a, care fiindu institutu publicu, face servitiu la toti.

Cucu Eugeniu: Midioloculu celu mai bunu in contra panslavismului e cultur'a, si diace tocma in interesulu maghiarismului, cá cultur'a intre nationalitati se castige din di in di mai mare terenu, pentrucu numai cultur'a unesce animele si unirea loru e cea mai mare necesitate in tíera. Romanii

sunt o natiune mai numerosa, decatu ca se se pota ignora. Ras'a maghiara ar' trebui se se lase odata de unele drepturi suprematisatoare, ca numai asia se va consolida frati'a, si se declara pentru propunerea lui Dr. Hodosiu. Zsedényi vorbesce in intiesulu ministrului, er' Tisza dice, ca numai conservatoriulu de musica se adiutora cu cei 62.000 fl. Catu privesce la propunerea lui Hodosiu dice, ca cultur'a se inaltia prin scole si numai in lini'a a doua prin teatru, apoi statulu sustiene mai multe scole romane si serbe, decatu maghiare, fara ca maghiarii se fi strigatu, ca statulu i tracteza vitregu (audi minune ca acesta!) si apara subventiunea pentru conservatoriulu maghiaru. La doue ore se inchia siedinti'a. —

In 12 Februaru se continua desbaterea. Bela Mariassy nu cunoce cestiune de nationalitate. Ungari'a e unu statu unitariu, in care nici unei nationalitati nu i e ertatu a face pretensiune la o ecistintia speciala mai buna, e gata a vota 200.000 pentru scolele poporale romane, inse la teatru nu, ca nu recunoce, ca are vreunu pretiu de cultura.

Vomu vede deca pentru academia seu universitate romana -si va tiene cuventulu Mariassy. Iranyi apostrofeza pe deputatii romani, ca se afla unu mai mare interesu decatu cela alu nationalitatiloru, interesulu patriei, care nu concede a se vota romaniloru acesta suma. (!)

Alecsandru Mocioni, dupa „Alb.“, e de parere, ca inainte trebuie infintiate scoli poporale, apoi teatru, in privinti'a acesta va si face una propunere carea se se discuta la desbaterea bugetului ministrului de invetiamentu.

Lui Mariassy, carele a disu, ca nu cunoce cestiune de nationalitate, i raspunde, ca a nu recunoce, ca eciste, e cu potintia, pentru aceea ea totusi eciste si nu se pote ignora. — Combate apoi afirmatiunea lui Tisza, ca in lege n'ar fi espresa supremati'a ungariloru. Legea de nationalitati contopesce nemaghiarii in maghiari si forma bazea suprematiei ungariloru; limbele nationalitatiloru sunt prin legea acesta impedeate in desvoltarea loru; in tote locurile, la judecie, in scola, la universitate, la academia, in congregatiunile juridictiuniloru, in dieta e limb'a maghiara cea dominantia, er' limbele nemaghiariloru cu totulu desconsiderate si asuprite. Acesta e mare nedreptate. Si celorlalte limbi se cuvine se li se asecure progresulu; se se infintieze catedre de aceste limbi la universitati, se li se deschida salonele de judeciu si de conferintia, si deca si asia inca s'ar mai sustiene supremati'a ungariloru, atunci densulu bucurossu va recunoce, ca acea suprematia nu e espresa in lege ca privilegiu. Bucurossu se supune unei suprematii nascute de cultur'a mai nalta si puterea unei rase; inse unei suprematii arbitrare, basate numai pe liter'a legeri, nu i pote recunoce indreptatirea. Tisza dice, ca supremati'a loru se baseza pe trecutul istoricu, acesta inse n'a fostu alta de catu nedreptatirea si asuprirea tuturoru nemaghiariloru, deci supremati'a maghiariloru se baseza pe asuprirea celorlalte nationalitati. — In fine se declara pentru propunerea lui Hodosiu.

C. Tisza replica antevorbitorulu. Mai multi ablegati renuncia la cuventu.

Iosifu Szlavý observa la propunerea lui Hodosiu, ca deca are elu dreptu a face acea pretensiune, atunci, fara indoiela, au acestu dreptu si celelalte nationalitati; si deca se voteza romaniloru pentru teatru 200.000 fl., atunci trebuie se votamu totu atata si nemtiloru, serbiloru, slovaciloru si ruteniloru. Ast'a inse face la olalta unu milionu, si densulu intraba de Hodosiu, ca crede elu, ca ar' fi cas'a in pusetiune a vota pentru teatru unu milionu, candu inca forte multi din sinulu nationalitatiloru nu seu nici scrie nici ceti.

E. Henselmann e contra votarii acestei pozitiiuni.

Ernestu Simonyi (din stang'a extrema) ar' vota bucurossu 200.000 fl. pentru teatru romanu, deca Hodosiu seu Mocioni i ar' pote dovedi, ca camerele din Bucuresci seu Belgradu ar' fi votatu macar unu cruceriu pentru teatru unguressu seu academi'a unguressa. Cu referintia la vorbirea lui Mocioni observa, ca densulu bucurossu permite ca la judeciulu de prima instantia fiacare se fia ascultat in limb'a sa materna, inse se nu se cera acesta si dela judecatoriulu instantiei mai nalte, carele nu pote inveti noue, diece limbi. Roga in fine nationalitatile se fia solidarie, ca-ci tote sunt amenintiate de unu periclu, de barbari'a muscalasca. Se declara contra propunerei lui Hodosiu.

Emericu Stanescu sprijinesce propunerea lui Hodosiu, declarandu, ca pretensiunea romaniloru e drepta si forte modesta. Celora cari au intrebatu, ca facutu a regimulu Romaniei ceva pentru unguri,

li raspunde ca da, a facutu, le subventioneza scola si beseric'a din Ploiesti, mai departe oferesce Romanii ospitalitate celora ce suntu persecutati in Ungari'a. Li spune apoi, ca ungurii in Romania nici au dreptulu a face pretensiunea ce o facu romanii aici, cari formeza natiune politica (sgomotu mare). Teatru e unu vehiculu de cultura, deci recomanda primirea propunerei lui Hodosiu.

Presedintele areta lui Stanescu §-lulegeri, carele dice, ca in Ungari'a eciste numai una natiune politica, adica cea maghiara.

Paulu Hoffmann definienza teori'a egalitatii de dreptu; elu destinge partea formalu si partea materialu a egalitatii de dreptu; cea d'antaiu e cea faptica, a doua e comunismulu; acesta apoi nu lu primisce nici de dragulu nationalitatiloru.

Vincentiu Babesi u sprijinesce propunerea lui Hodosiu.

La desbaterea acestei pozitiiuni mai vorbesce odata ca propunetoriu.

Sig. Borlea: On. casa! Nu voiescu se mai adaugu argumente la propunerea mea, ca-ci acesta propunere a facutu in an. 1865/8 si Franciscu Deak conducatoriulu si profet'a casei, si nici densulu n'a potutu se i castige maiortatea, — ci me marginescu a raspunde la observatiunile unoru ablegati.

Unu ablegatu si anume Jankovits a afirmatu ca eu, prin legea de nationalitati din 1868, amu vrutu se aratu, ca subventiunea teatrului unguressu trebuia stersa din bugetu; marturisescu, ca de ora ce l'amu auditu amintindu ceva despre nationalitati in vorbirea sa de eri, amu crediutu, ca si elu e ablegatu nationalu, si vorbirea mea de aceea n'a priceput'o, fiinduca cu mine dimpreuna nu scie bine unguressu; inse de ora ce in vorbirea sa de astadi a negatu espresu, ca ar' fi ablegatu nationalu si ni a splicatu, ca densulu a disu numai, ca reprezenta nationalitati fiindu alegatorii lui serbi, — trebuie se presupunu, ca scie unguressu, — si fiinduca eri candu amu vorbitu a fostu tacere aici in casa, si amu vorbitu tare, densulu care scie unguressu ar' fi potutu pricepe vorbirea mea deca ar' fi vrutu. Deci nu pot pricepe, de ce a incercatu elu se combata aceea ce n'a disu nime in casa, ca-ci eu candu amu amintitu legea de nationalitati din 1868, numai aceea amu disu, ca de si se afirma acolo pe papiru, ca in tiara eciste numai una natiune, adica cea maghiara, totusi in fapta ecistu mai multe natiuni; si deca ecistu mai multe natiuni, dupa dreptate ar' trebui se se subventioneze seu teatrele, respective fondurile teatrele ale tuturoru natiuniloru, seu nici unulu, si deca ar' contiene acesta bugetulu, la punctulu acesta nici n'asiu fi vorbitu, si in privinti'a acesta indreptu pe dlu ablegatu la insemnarile steno-grafloru.

Totu atunci a intrebuintiatu dlu ablegatu in vorbirea sa si una satira, dicundu, ca eu m'asiu fi infacisiatu in casa cu nisce calciuni rupturosi si ca eu acestia amu voitu se stergu subventiunea teatrului unguressu; acestei satire dlu abl. atribuea insemnatate mare, cugetandu, ca prin ea va produce efectulu mare, si candu a rostitu acesta satira, s'a opritu, si privindu cu surisu in tote partile, astepta aplause sgomotose. Acesta inse nu s'a intemplatu (ilaritate; mai multi: adeveratu!). In locu de recompensare mangaie-se, ca in aceea nici elu nici eu nu suntemu vin'a (ilaritate generala). Ca catu a fostu de nimerita satir'a si in catu a avutu locu in vorbire, acesta nu voiu se judecu eu, o incredu acelor'a ce se pricepu mai bine la satira si omoru decatu noi doi (ilaritate generala).

Atata inse pot spune dlui ablegatu, ca si atunci candu asiu fi deplinu convinsu, ca pentru a perarea causei natiunei si poporului romanu asiu ajunge in starea aceea ca se portu calciuni rupturosi seu se amblu descultiu, in totudun'a si intre tote impregiurarile voi aperi din tote poterile caus'a drepta a poporului si natiunei romane (sgomotu). Ce se tiene de aceea, ca l'au alesu serbii, apoi eu potu numai gratula serbiloru, ca-ci in adeveru, ca serbi au facutu alegere buna (ilaritate).

B. Mariassy ca barbatu de statu a datu ministeriulu unu suatu forte frumosu si liberalu, adica ca se pasiesca cu mai multa rigurositate in contra acelor'a cari afirma, ca eciste cestiune de nationalitate in tiara, si a spusu regimulu, ca in tiara se agita din partea nationalitatiloru, — si candu i s'a respunsu, ca nime nu agita, a disu, ca totusi se agita, ca-ci se impartu proclamatiuni in tiara; in privinti'a acesta dlu Mariassy pote fi linistitu, ca-ci de incerca atare oficiantu dela dicasteriu a vorbi in caus'a acesta, delocu lu demisionenza ministeriulu, — de este omu privatu, lu incarca cu procesu, deca vorbescu foile nostre despre

acesta, apoi li se denega servitiulu postalu, pe rectorii nostri de a rondulu ii judeca si inchide (sgomotu); apoi deca nu e multumitu dlu ablegatu nici cu rigurositatea acesta, in adeveru nu sciu cum pote fi acea procedura mai rigurosa ce o recomanda densulu; se pote ca dlu abl. se se multimesca si cu rigurositatea din presentu, ca-ci noi ne-amu si uritu de ea (ilaritate).

Cu referintia la agitari proclamatiuni, credu ca deca sustienu, ca afirmatiunile dlui Mariassy nu suntu adeverate, — dlu ministru mi va da dreptu, ca-ci delocu ce a capetatu scire despre proclamatiuni, a si tramisu unu procuroru micu spre a tiene visitare rigurosa, si in parerea mea a tenu cercetare forte rigurosa, potu dice pre rigurosa, — si rezultatulu acestei cercetari a fostu ecuale nulei, ca-ci s'a adeveritu, ca din strainetate a tramisu ore cine 2 seu mai multu 3 proclamatiuni, si candu s'au potutu tramite din strainetate de mana necunoscuta in tiara 2—3 proclamatiuni, credu, ca nu se pote dice, ca in tiara se agita si impartu proclamatiuni, si dlu Mariassy numai ca atare a potutu afirma acesta carele nu cunoce treb'a, numai ici colea a auditu vorbinduse ceva — si a patit'o ca omulu din poveste, carele audiendu odata tragungu clopotele, n'a potutu se scia, ca fost'a acesta sunetulu clopoteloru seu sunetulu unei laute (ilaritate).

Paulu Hoffmann ca profesoru desteru a tenu una disertatiune in carea pe lungu ni a splicatu, care e adeverat'a egalitate de dreptu si care nu; e adeveratu, ca s'a sciutu propune frumosu splicatiunea (o voce: nu e adeveratu! Borlea: Voiescu se spunu parerea mea, si nu parerea dlui ablegatu; me rogu se fi cu pacientia pana ce gatu, apoi insinua-te si spune-ti parerea) de si forte circumscrisu, in parerea mea ar' fi potutu spune aceea cu vr'o cateva cuvinte, ca-ci splicatiunea dlui Hoffmann e aceea, ca cetatienii natiuniloru nemaghiare se porte asemene natiunei unguressu sarcinile tiei; acesta e adeverat'a egalitate de dreptu, inse deca pretindu natiunile nemaghiare, ca se particepsi si la drepturile tiei, ast'a apoi e falsa egalitate de dreptu (ilaritate).

Mi incheiu vorbirea cu aceea cu ce amu inceputu, adica ca nu voiescu se-mi aperu propunerea (o voce: deci o retragi!) n'o retragu, ci nu voiescu s'o sprijinescu cu mai multe argumente, fiinduca sciu, ca orice argumente si motive asiu insira spre a perarea ei, cas'a totusi n'ar primi-o.

La votare se primisce pozitiiunea preliminata de comisiunea finantiara.

La tit. 7 face Ignatiu Ghiczy proiectulu de resolutiune in urmarea caruia ministrulu de interne presente casei conspectulu speseloru si veniteloru foi oficiale „B. P. Közlöny“. Desbaterea se amana pe siedinti'a viitoria. —

In siedinti'a casei reprezentantiloru din 14 Februaru se autentica protocolulu si predau petitiiunile incurse comisiunei de petitiiuni.

Cas'a trece la ordinea dilei, si se incepe desbaterea proiectulu de resolutiune presentatu de abl. Ignatiu Ghiczy referitoriu la compunerea conspectulu speseloru si veniteloru foi oficiale „B. P. Közlöny“.

Ignatiu Ghiczy cere desluciri despre manipularea baniloru foi oficiale.

Min. Rajner presenta conspectulu cerutu; din acesta se vede, ca foi'a oficiala a avutu in anululu trecut unu deficitu de 48 fl. 62 cr., er' pretensiuni in suma de 3663 fl. 96 cr. Totuodata spune, ca in conferintia ministeriala de eri s'a decisu, a pune foi'a oficiala in resortulu ministrului de interne, deci densulu nu e contra ca in bugetulu resortulu seu, din sum'a preliminata pentru acoperirea speseloru foi oficiale se se sterga 15 mii fl.

Positiiunea se voteza in urmare acesta cu 18.788 fl. Mai departe se primisce propunerea comisiunei finantiare ca toti acea cari au imprumutatu bani din fondurile publice, se fia avisati a raspunde detoriele.

Urm'a desbaterea bugetulu straordinariu ce s'a preliminaru cu 959.814 fl.

Tit. 2 „Comisariatulu din Transilvani'a“ 55.000 fl.

Stefanu Patay propune stergerea pozitiiunei.

Paulu Nyary interpelaza regimulu, ca are de cugetu a sist'a comisariatulu regescu in Transilvani'a si a present'a proiectu de lege in urmare caruia legile unguressu se se introduca si in Transilvani'a.

Min. Rajner observa, ca in Transilvani'a inca suntu forte multe cestiuni nedeslegate, cari facu cu nepotintia sistarea comisariatulu regescu. Totusi spera, ca acesta se va pote sist'a in anululu

viitoriu; ér' legile unguresci inca in anulu acest'a se voru introduce in Transilvani'a.

Ladislau Tisza e contra, c. I. Bethlen e pentru votarea sumei de 55.000 fl. pe sém'a comisarariatului regescu. Rannicher contra.

La desbaterea acestei positiuni mai participa si alti ablegati in numeru insemnatu; in fine se primesce titlulu cu mare maioritate.

Tit. 2 „Directiunea generala de desarcinarea pamentului in Clusiu cu 25.000 fl.“; tit. 3 „Pentru comisiunea emisa spre stabilirea desdaunarilor urbariale si decimale cu 68.814 fl.“; tit. 4 „Pe sém'a comitatelor“ si anume a) pentru acoperirea speseloru de 100.000 fl. din anulu 1869; b) pentru cladiri 100.000 fl. Tóte aceste titule se votéza cu sumele preliminate.

Cu acestea fininduse desbaterea bugetului ministrului de interne, se pune la ordinea dilei in siedinti'a viitória desbaterea bugetului de invetia-mentu, si presiedintele redica siedinti'a.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci. Eri séra in 4 Februaru avù locu in sal'a Slatinénu splendidulu banchetu oferitu dlui I. Brateanu de comerciulu si industri'a capitalei. Din partea celor ce oferiea banchetulu se purtara trei toaste bine simtite. I-iu pentru M. S. Domnitoriulu si cele 2 pentru d. I. B. si mai alesu celu de alu treilea fórtu aplaudatu. D. I. C. Brateanu respunsa apoi prin o cuventare de aprópe o óra, prin care in midiulocu a repete salve de aplause, espuse vederile dsle asupra situatiunei. Suntemu fericiti a vedé, ca conclusiunile acestui barbatu politicu suntu tocmai a le fóiei nóstre, care dela inceputu a strigatu, nu invinovati tronulu de relele ce se facu, nu cugetati numai la resturnari, ci spuneti tronului pasurile de care suferiti, spuneti-le pe calile ce prevede substitutiunea, si tronulu si tiér'a pe langa d. V. Boerescu, va dá ascultare tierei.

D. I. Brateanu espuse ce aspectu are camer'a si care e aspectulu capitalei. In camera sumedenii de partiti ori grupuri politice si in capitala, admire. Ce ati facutu dvóstra, care ve plangeti de tronulu, intréba d. Brateanu, cá se scie tronulu, care ve suntu nevoile si durerile? Vedit'au M. Sa alti individi urcandu treptele palatului seu, decatu pre intriganti si pre cei cari suntu adeverat'a causa a relelor?

D. I. Brateanu se redica contra faptului ecisistintiei atatoru partiti in camera; dlui explica cu multu simtiu, ca natiunea nu e nici rosia nici alba, ci ea voiesce mai multa economia in finantia, nearuncarea de noue biruri, descentralisarea si autonomi'a comunale. Arata, ca comerciulu si industri'a fara banci de comerciu si casse de creditu, voru fi nabusite de comerciulu evreu si germanu, care dispunu de asemenea banci si credite, si termina apelandu cá toti se incongióre tronulu, se i spuna ce voiesce tiér'a si cá se fia siguri, ca tronulu romaniloru va fi cu tiér'a. — Lungi si prelungite aplause acoperira aceste intielepte apeluri ale dlui I. Brateanu.

D. Stolojanu purta apoi unu toastu din partea Craiovei in onórea dlui I. Brateanu.

D. V. A. Urechia, luandu cuventulu, dise in tre altele:

„Adeverulu e unulu, si sórele este unulu; dar' multiple suntu razele sórelui si multiple calile, care ducu la adeveru. Ceea ce numimu grupuri politice, suntu individi, cari pe cali diverse tindu la acel'asi scopu: adeverulu. Vorbescu de grupuri liberali, care cauta adeverulu si sinceritate. Intre aceste grupuri diferinti'a e de timpu, éta totulu.

„D. I. Brateanu s'a ingrozitu, dice, vedindu nenumeratele grupuri politice, in care e impartita camer'a. Are dreptate din punctulu de vedere alu dle, dar' au dreptate si acele grupuri: ele suntu radiele aceluasi sóre, pe cali diverse, dupa temperamentu si dupa impregiurari ele mergu spre acel'asi scopu. Ele suntu fractiuni, grupuri, cari constituiescu unu batalionu imensu, batalionulu natiunei si alu victoriei, nu e desbinare, pentru ca batalionulu compusu de individe si de grupuri. Arborati drapelulu liberalismului, alu romanismului si veti vedé cum batalionulu sacru va fi reunitu spre a-si face datori'a!

Dupa d. Urechia, carele vorbi in numele grupurilor liberale carora li se facuse onórea invitare la banchetu, vorbi cu multa tineretia si in a-

plause bine meritate d. Fortunatu, in numele junimei si in onórea dlui I. Brateanu. Mai luara cuventulu si alti oratori, dintre cari d. Chitiu fù aplaudatu fórtu multu de asistenti. La 10 óre sér'a durá inca serbarea.“ — Informatiunile mai descriu si conduit'a ministriloru de acum si nu le profetiséza indelunga sustare. —

— Diurnalele opositionale din Romani'a inca descriu cu colori diferite calitatile nouiloru ministri si nu le atribue indelunga viétia.

Adunarea camerei din 5 Februaru a si fostu dupa „Informatiuni“ mai multu decatu furtunósa. Furtun'a a provocatu-o demisiunea d. Rosetti cá dep. alesu iu col. III din Brail'a, in care s'ar fi cuprinsu espresiuni, ce nu placura camerei. Toti cei acusat de d. Rosetti au disu, ca se respunsa si discusiunea s'a iritatu in gradulu celu mai mare, incatu stang'a séu liberalii se aflara vatamati si fiindu vorba si de 11 Februaru si de regimulu rosiloru si de bandele de espuscariasi si de violinti'a alegeriloru de sub min. Brateanu, d. Mihalescu intre altele respingundu cuvintele d. Gradisteanu, care tacsá partitulu liberalu cu numire de antidinasticu, cu tóte, ca ei romanu credintiosi lui 11 Februaru, esi din sala. D. Chitiu dicundu, ca espresiunile, cu cari s'a servitu Gradisteanulu si colon. Sturza, insultandu pre totu partitulu liberalu, fiindu nedemne de unu parlamentu romanu -si tiene de sacra datorintia a parasí sal'a. Boerescu striga: Comedia! Chitiu respunde: comedia ai jucatu dta; dar' ea se va sfarsi in tragedia, iti vomu jucá noi o comedia, care te va invetiá munte si esi stang'a afara din sala protestandu. Intre acestia alu 9-lea se afla si A. C. Golescu. Ér' camer'a trech simplu la ordinea dilei asupra dimisiunei la propunerea d. Cogalniceanu.

Numitii dep. liberali -si dederu si in scrisu depunerea mandatului, unde se dice, ca sistema de atacuri, acusari si insulte a crescutu intr'atata, incatu s'au veditu preste mesura atacati in principiele loru si raniti in demnitatea sa si in numele seu si alu colegiloru se róga a depune dimisiunea pe biuroulu adunarei, cá natiunea se judece intre atacati si atacatori si camer'a in siedinti'a din 7 Febr. primesce dimisiunile si dechiara colegiale respective de vacante, apoi se trece la desbaterea bugetului, din care se si primira unele rubrice. Din desbateri se vede, ca datori'a flotanta ajunge la 43 mil. Din reportulu d. A. G. Golescu, primu min., se vede, ca acésta datoria va sui si la 50 milióne. S'a primitu si unele reductiuni cu tóte aceste deficitulu de 16 mil. e de facia. Totu in acésta siedintia cere d. Cogalniceanu, cá bugetele se se voteze rezervanduse cestiunea politica si se si primesce.

Enigm'a dimisiunei d. Cogalniceanulu ni o descoperu „Informatiunile“, cumca vr'o 50 dep. subscriesera o programa de aliantia la concordia. Celu d'antaiu art. erá, ca subscriitorii suntu dinastici, ér' nesubscriitorii antidinastici, apoi d. Ghica in presentia a 7 consiliari ai tronului dechiará de antidinastici pe cei cu program'a dela concordia invinovatienduse si min. de interne, ca a adusu o asemenea camera si asia fostulu min. de interne aflá a-si da dimisiunea. Numai dupa furtuna urméza seninulu celu duratoriu. Precum se presimite Romanismulu si liberalismulu va serbá in scurtu triumfulu loru. — Constitutiunea Romaniei abrogá tóte prerogativele si titele; si totusi anticonstitutionalii se tituléza cu totu forfoiulu, ma dintr'o asternere la tronulu min. de resbelu Manu vre a impintená pe gendarmi, déca i se va primi propunerea. —

Romanismulu se inaltia! Publicamu stastutele reuniunei industriari si comerciali din Romani'a in Nr. viitoriu, care punu cea mai solida base la Romanismu. — Asia ceva fratiloru brasioveni!

Dualistii cislaitani din Vien'a au caditu cá din podu intr'unu sigolismu cornutu, din care cu greu va puté esi ministeriulu Giskra-Herbst fara a se potieni. Ei nu vréu se dè resolutiune galitieniloru decatu numai sub conditiune, déca polonii voru primí alegerile drepte. Polonii inse nu voru acésta cu nici unu pretiu si crisea éra si incepe a mai trage cate o perdea de pe ochii celoru orbiti, dar' apoi nici polonii nu suntu mai buni, ca ei inca voru a recalari pe ruteni si romanii din Bucovin'a, cari inca si au pusu caru 'n pietri a nu cede, ce e alu seu. —

Din afara anume din Franci'a se scrie, ca complotulu in contra lui Napoleonu a fostu numai o trasarire a politianului Pietri, semnu, ca tocma acum se abrogá decretulu din 1851 pentru deportarile politice si imperatulu o subscrisa. —

Dela Rom'a se scrie, ca canónele cele 21, care incarnéza Sylabulu, au indemnatu pe imperatulu Napoleonu a scrie lui Merode, ca desfatuesce conclusele taiatórie in principiale cele sanetóse ale societatii. —

Prusi'a procede inainte cu planele sale. Nu credemu inse, ca e seriósa a lucra pentru castigarea regatului principelui Carolu din Romani'a, cum reflecta unele diurnale, vorbindu despre mesagiulu deschiderei Reichstagului. —

Varietati.

— In muntii apuseni se va tiené in 27 Februaru constituirea comitetului dupa regularea asociatiuni in loculu societatii romane de lectura din abrudu, unde suntu toti membrii convocati. —

— Sieserii din anulu 1848—49, fia si gauriti, in urm'a unui emisu ministerialu, trebuie se se priméscá ori in ce cassa publica in pretiunde 10 cr., ér' bancnotele de 1 si 5 fl. cu semne rosie se primescu la tóte oficiile perceptoriale c. r. pana in Octobre 1870 la depurari. —

— Dupa ce mai adaunadi se cautara si se luara arme dela romanii din cerculu Branului si alte locuri, apoi acum gendarmeri'a a inceputu a confisca armele, déca nu se arata patenta. Unde se afla o lege cá acésta? ori dóra suntemu in anarhia sub discretiunea gendarmeriei? —

— **Cas'a editoria italiana** pentru tiparirea, vinderea si reslatirea opuriloru periodice si cartiloru folositórie alui Blasiu Moretti in Turinu, ne face cunoscutu, ca: Stabilimentulu tipograficu alu editoriu Blasiu Moretti in Turinu, fiindu proveditu cu tóte necesariile, se afla in positiune de a ecescutá cu promptetia, esactitate si cu pretiu fórtu moderatu tóte lucrurile tipografice ce i se voru incredintiá (opuri literarie, diurnale periodice, opusculi in limb'a italiana, romana, germana, francesca, anglesa etc.) atatu pe contulu seu propriu, catu si sub conditiuni sociali cu autorii, editorii etc., afara de acestea registri si orice tipariri oficiale. Municipieloru, societatiiloru si caseloru de comerciu li se acorda prolongirea timpului pentru platire. A se adresá deadreptulu la proprietariulu Blasiu Moretti in Turinu.

Epistolele si manuscriptele francate. Pretiulu se va solvi in monete, ori bancnote italiene ori francesce. —

— **Vocabulariu** italiano-romanu, franceso-romanu si romano-italiano-franceso-romanu si romano-italiano-franceso-romanu de trei tractate gramaticale si cu adaugirea numeriloru proprie celoru mai principale prelucratu de I. L. Frollo, profesorulu la liceulu M. Basarabu din Bucuresci. Editiune stereotipa, ecescutata la Pest'a in stabilimentulu Deutsch.

A esitu de sub tipariu tóta partea I, adica unu volumu de 672 pagine mari in 8-o, care se vinde si separatu cu pretiulu de 21 lei n. la librariile Socec, Ulrich, Popper si Vartha.

Unu dominiu la tiéra.

Una óra departare dela Osiorheiu de Kézdi (Kézdi-Vásárhely) unu dominiu, ce cuprinde 295 juguri de aratura si fenatia, proveditu cu una móra de macinatu cu patru róte, cu fundu instructu deplinu, cu tóte masinele de agricultura si cu turmele de oi de soiu nobilitatu, se afla de datu cu arenda. — Informatiuni mai de aprópe se dau in bolt'a de lipscania a dd. **M.** si **L. László** in Brasiovu. — 3—3

CURSURILE

la bursa in 22 Febr. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 83 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 „ 35 „ „
London	—	—	124 „ 10 „ „
Impromutul nationalu	—	—	61 „ — „ „
Obligatiunile metalice vechi de 5%	70	85	„ „
Obligatiunile rurale ungare	78	50	„ „
„ „ temesiane	77	50	„ „
„ „ transilvane	75	50	„ „
„ „ croato-slav.	84	—	„ „
Actiile bancului	—	—	726 „ — „ „
„ creditului	—	—	266 „ 50 „ „

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.